

آیین نامه تشکل‌های اسلامی دانشگاهیان

تاریخ آیین نامه: ۱۳۹۰-۰۵-۱۹

تصویب چهارصد و چهل و هشتادمین جلسه مورخ ۱۳۷۸/۶/۹

شورای عالی انقلاب فرهنگی

: مقدمه

دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی هر جامعه، معرف و مبین بالاترین سطح تفکر و علم آن جامعه محسوب می‌شوند و اصول جهان‌بینی و نظام اعتقادی و ارزشی جامعه را در خود متجلی می‌سازند و با تربیت متفکران و دانشمندان و مدیران آینده، در جهت بخشیدن به حرکتهای گوناگون فکری، اعتقادی، فرهنگی و سیاسی جامعه مؤثر واقع می‌شوند. از اینجا می‌توان گفت که دانشگاه‌های مختلف جهان، علاوه بر اشتراکاتی که به اعتبار دانشگاه بودن، با یکدیگر دارند به اعتبار تعلق به جوامعی با بینشها و ارزش‌های مختلف واجد خصوصیاتی هستند که آنها را از یکدیگر متفاوت و متمایز می‌سازد.

جامعه ایرانی که در انقلاب اسلامی خود با رویکردهای الهی و معنوی، جهان‌بینی و نظام ارزشی اسلام را مبنای شون گوناگون خود قرار داد، خواهان آن است که دانشگاه‌های متناسبی با مبانی و ارزش‌های اسلامی داشته باشد تا هم بتواند در آن دانشگاه‌ها از مبانی و معیارهای خود آگاهی و شناخت دقیق‌تر و ژرف‌تر حاصل کند و هم با تربیت متفکران و مدیران بر وفق آن مبانی و معیارها، به ترویج و تعمیم آنها در کل جامعه مبادرت نماید. ایفای چنین رسالت مهمی نیازمند تلاش و کوشش سازمان یافته دانشگاهیان در پرتو نظم و انضباط و قانونمندی است. آیین نامه حاضر بر مبنای چنین تفکری، با نظر به اصول عمومی و اختصاصی حاکم بر دانشگاه‌ها براساس مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی و به منظور توسعه و تشویق فعالیتها و حمایت از حقوق سیاسی و اجتماعی دانشگاهیان در چهار چوب قوانین موضوعه کشور تدوین گردیده است.

فصل اول : کلیات و تعاریف

ماده ۱. در این آیین نامه تعاریف زیر مورد نظر است :

- ۱-۱-دانشگاه: به هر یک از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی اعم از دولتی و غیردولتی اطلاق می‌شود.

تبصره : هر مرکز یا واحد دانشگاهی وابسته به دانشگاه‌های دولتی در دیگر شهرها و نیز هر واحد دانشگاه غیردولتی در این آیین نامه همانند دانشگاه محسوب می‌شود .

۱-۲-دانشگاهیان : عبارت از دانشجویان و اعضای هیأت علمی دانشگاه می‌باشد .

۱-۳-تشکل اسلامی: جمعیتی مرکب از دانشگاهیان است که پس از دریافت مجوز رسمی فعالیت از مرجع ذی صلاح (هیأت نظارت دانشگاه - مصريح در فصل سوم این آیین نامه) در جهت تحقق اهداف اسلامی و ارزش‌های انقلاب و نظام اسلامی مصريح در چهارچوب قانون اساسی و این آیین نامه فعالیت می‌نماید .

۱-۴-عضو: به هر یک از دانشگاهیان که نسبت به ثبت نام خود در دفتر اعضای هر یک از تشکلهای اسلامی اقدام نموده و پذیرفته شده است اطلاق می‌شود. (عضویت به منزله موافقت با اساسنامه تشکل است .)

تبصره : هر فرد تنها می‌تواند در زمان واحد، در یک تشکل اسلامی عضویت داشته باشد و در غیر این صورت عضویت مؤخر قابل قبول است .

ماده ۲. محدوده فعالیت :

هر نوع فعالیت سیاسی، فرهنگی و اجتماعی تشکلهای اسلامی در حدود اساسنامه تشکل در داخل دانشگاه و در چارچوب ضوابط و مقررات دانشگاه و این آیین نامه و سایر قوانین موضوعه کشور مجاز است .

تبصره : فعالیت‌های تشکلهای اسلامی در خارج از دانشگاه تابع قانون احزاب است .

۱-۱-برگزاری سخنرانی، تجمع، راهپیمایی، میزگرد، تربیون آزاد و نصب تابلوهای تشکلهای دانشجویی با ارائه مجوز از هیأت نظارت دانشگاه امکان‌پذیر است .

تبصره ۱ : انتشار هر نوع نشریه‌ای به استثنای نشریات علمی دانشگاهی با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه صورت می‌گیرد .

تبصره ۲ : راهاندازی هر نوع پایگاه اطلاع‌رسانی رایانه‌ای با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه صورت می‌گیرد .

تبصره ۳ : شورای فرهنگی دانشگاه در صورت مغایرت هر نوع فعالیت فرهنگی، سیاسی و اجتماعی با مصالح دانشگاه، ضوابط شرعی و ارزش‌های انقلاب اسلامی، مراتب را به ریاست دانشگاه اعلام می‌نماید و رئیس دانشگاه موظف است در صورت اعلام شورای فرهنگی و یا مشاهده موارد خلاف از آنها جلوگیری کند .

فصل دوم. تشكل‌ها :

ماده ۳. تشكيل‌ها با طي مراحل زير تأسيس مى گردد :

۱-۱حداقل ۵ نفر از دانشجویان يا ۳ نفر از اعضای هيأت علمی با داشتن شرایط زير مى توانند به عنوان هيأت مؤسس با ارائه نام مشخصی برای تشكيل، تقاضای صدور بروانه فعالیت نمايند :

الف. اعتقاد و التزام عملی به اسلام، ولایت فقیه و قانون اساسی .

ب. برخورداری از حسن شهرت و اخلاق اسلامی و حداقل دو نیم سال تحصیلی اشتغال به تحصیل در دانشگاه مذبور برای تشكيل‌های دانشجویی و حداقل دو سال استخدام رسمی آزمایشی برای تشكيل‌های اعضای هيأت علمی در دانشگاه مذبور .

۲-۲کسانی که به موجب ماده ۷ قانون فعالیت احزاب، جمیعیت‌ها و انجمن‌های سیاسی و صنفی از حق تأسیس جمیعیت و حزب سیاسی و یا شرکت در هيأت رهبری آن محروم‌نمی توانند به عنوان هيأت مؤسس تقاضای صدور بروانه برای

ایجاد تشكيل در مراکز آموزش عالی نمايند .

۳-۳در صورت تأیید صلاحیت حداقل لازم اعضای هيأت مؤسس (موضوع بند ۱-۳) و تأیید نام تشكيل، هيأت نظارت دانشگاه حداکثر ظرف پانزده روز کاری موافقت اصولی با تأسیس تشكيل را صادر می نماید .

۴-۴هيأت مؤسس مکلف است حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ دریافت موافقت اصولی فهرست اسامی اعضا و اساسنامه را به هيأت نظارت تسلیم نماید. در غیر این صورت درخواست تأسیس کان لم یکن تلقی می شود .

تبصره : التزام به قانون اساسی، ولایت مطلقه فقیه، قوانین موضوعه کشور و آیین نامه‌های مصوب بايستی مصرحا در اساسنامه تشكيل آمده باشد .

۵-۵هيأت نظارت پس از دریافت فهرست اسامی اعضاء (در حد نصاب لازم)، حداکثر ظرف دو ماه نسبت به بررسی و تصویب اساسنامه و صدور مجوز برای تشكيل واجد شرایط اقدام می نماید .

۶-۶هيأت نظارت موظف است در صورت عدم تصویب اساسنامه، مراتب را به طور کتبی با ذکر دلایل و مستندات به متلاطیان اعلام نماید و متلاطیان می توانند ظرف مدت یک ماه ضمن تأمین نظر هيأت نظارت تقاضای تجدید نظر نمایند .

تبصره ۱. در صورت امتناع هیأت نظارت دانشگاه از صدور پروانه و یا اعتراض هیأت مؤسس تشكل به نظرات هیأت نظارت درباره اساسنامه تشكل، هیأت مؤسس می‌تواند اعتراض خود را به هیأت نظارت مرکزی (موضوع ماده ۵ این آین نامه) ارسال نماید و هیأت نظارت مرکزی موظف است ظرف حداقل مدت دو ماه نسبت به اعتراض واصله رسیدگی و اعلام نظر نماید.

تبصره ۲. هر نوع تغییر در اساسنامه منوط به تأیید هیأت نظارت دانشگاه می‌باشد.

۳-۷ حد نصاب تعداد اعضای تشكل‌های دانشجویی با احتساب هیأت مؤسس ۳ درصد کل دانشجویان آن دانشگاه و حداقل ۵۰ نفر می‌باشد.

۳-۸ حد نصاب تعداد اعضای تشكل‌های هیأت علمی با احتساب هیأت مؤسس ۵ درصد کل اعضای هیأت علمی آن دانشگاه و حداقل ۱۰ نفر می‌باشد.

فصل سوم - نظارت :

ماده ۴. به منظور حمایت از حقوق سیاسی و اجتماعی دانشگاهیان و انجام وظایف مقرر در این آین نامه، هیأت نظارت در هر دانشگاه با ترکیب و شرح وظایف زیر تشکیل می‌شود :

۴-۱ ترکیب هیأت نظارت دانشگاه :

الف. رئیس دانشگاه (رئیس هیأت).

ب. مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه.

ج. نماینده وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا دانشگاه آزاد اسلامی حسب مورد.

۴-۲ وظایف هیأت نظارت دانشگاه :

الف. بررسی اساسنامه و صلاحیت اعضای مؤسس تشكل‌های اسلامی.

ب. اعلام موافقت اصولی و صدور پروانه فعالیت برای تشكل‌های اسلامی.

ج. صدور مجوز انجام فعالیت تشكيلها (موضوع بند ۱-۲ این آین نامه).

د. نظارت بر حسن اجرای انتخابات تشكل‌های اسلامی.

ه. رسیدگی به تخلفات تشكيلها براساس آین نامه مربوط.

و . رسیدگی به شکایات واصل شده از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی در ارتباط با فعالیت های تشکل های اسلامی .
ز . توقف و یا لغو پروانه فعالیت تشکل های اسلامی .

تبصره : هیأت نظارت دانشگاه می تواند پس از تایید هیأت مرکزی نظارت بخشی از وظایف خود را شامل بندهای (ج ، د ، ه ، و) به شورایی مشکل از معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه ، معاونت دفتر نهاد نمایندگی در دانشگاه و نماینده وزارت خانه های علوم ، تحقیقات و فناوری و بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی حسب مورد تفویض نماید .

ماده ۵. به منظور انجام وظایف مقرر در این آیین نامه، هیأت نظارت مرکزی در وزارت خانه های علوم ، تحقیقات و فناوری و بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی با ترکیب و شرح وظایف زیر تشکیل می شود :

۱-۵. ترکیب هیأت نظارت مرکزی :

الف) وزیر یا رئیس دستگاه .

ب) رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها .

ج) یکی از معاونان وزیر یا رئیس دستگاه به انتخاب وی .

د) یک نفر از رؤسای دانشگاه ها حسب مورد .

ه) نماینده شورای عالی انقلاب فرهنگی .

و) در مواردی که مسائل مربوط به بسیج دانشجویی در هیأت نظارت مرکزی مطرح شود فرمانده نیروی مقاومت بسیج با حق رأی در آن هیأت حضور خواهد داشت .

۲-۵. وظایف هیأت نظارت مرکزی :

الف. رسیدگی نسبت به درخواستهای تجدیدنظر در تصمیمات هیأت نظارت دانشگاه ها و تخلفات آنها حداقل طرف مدت دو ماه .

ب. تدوین و تصویب دستورالعمل های اجرایی این آیین نامه حسب مورد .

ج. تدوین و تصویب آیین نامه رسیدگی به شکایات و تخلفات تشکلهای اسلامی .

ماده ۶. کلیه تشکلهای اسلامی دانشگاهیان که براساس مصوبه جلسه ۲۶۵ مورخ ۷۰/۰۸/۲۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل شده‌اند قانونی‌اند و رسمیت دارند.

- ۱-۶ فعالیت‌های کلیه تشکلهای اسلامی دانشگاهی از تاریخ تصویب براساس مفاد این آیین نامه خواهد بود.
- ۲-۶ تشکلهای اسلامی مزبور موظفند حداکثر در ظرف یک سال اساسنامه‌های خود را با این آیین نامه تطبیق دهند.
- ۳-۶ چنانچه براساس تشخیص هیأت نظارت مرکزی، هر کدام از تشکلهای مزبور حائز شرایط نبودند با آن تشکل برخورد قانونی صورت می‌گیرد.

ماده ۷. مسئولیت هماهنگی و توزیع عادلانه کمکهای دانشگاه به تشکلها بر عهده هیأت نظارت خواهد بود.

۱-۷ مسئولان ذیربسط تنها مجازند به تشکلهایی تسهیلات ارائه داده و یا اجازه استفاده از امکانات دانشگاه‌ها را بدeneند که مجوز فعالیت را طبق این آیین نامه دریافت کرده باشند.

ماده ۸. دستورالعمل‌های اجرایی این آیین نامه و همچنین آیین نامه رسیدگی به شکایات و تخلفات تشکلهای اسلامی در جلسه مشترک هیأتهای نظارت مرکزی وزارت‌خانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی در محل دیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی و در شکل واحد به تصویب نهایی می‌رسد.

آیین نامه فوق در ۵ ماده و ۸ تبصره در جلسه ۴۴۸ مورخ ۱۳۷۸/۶/۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید و از تاریخ تصویب، آیین نامه‌های مغایر با آن ملغی شد و موارد ذیل طی جلسات آتی شورا مصوب و به آیین نامه افروده شد:

- تبصره ۲ الحاقی به بند ۱-۲ مصوب جلسه ۵۱۱ مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۸
- تبصره الحاقی به بند ۴-۲ آیین نامه مصوب جلسه ۴۹۳ مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۰۹
- بند "و" ماده ۵ (ترکیب هیأت نظارت مرکزی) مصوب جلسه ۴۷۲ مورخ ۷۹/۱۰/۱۳
- مواد ۶ تا ۸ مصوب جلسه ۴۴۹ مورخ ۱۳۷۸/۰۷/۰۶